

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Brno, Synkova 24

Synkova 24/2166, 628 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 175

Termín konání inspekce: 1. – 3. únor 2005

Čj.:	12-1039/05-11087
Signatura:	kl2ay116

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřskou školu (dále též MŠ) s kapacitou 75 dětí, sdružující školní jídelnu (kapacita 90 jídel) zřídilo Statutární město Brno, městská část Brno-Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno. Od roku 1994 je příspěvkovou organizací. Pro školní rok 2004/2005 přijala sedmdesát dětí. Ty jsou rozděleny do tří tříd, z nichž jedna je věkově smíšená. V dalších dvou převažují buď děti nejstarší, nebo naopak nejmladší. Provoz MŠ je od 6:15 do 16:15 hod.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací činnosti vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
- materiálně-technických podmínek vzdělávací činnosti vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
- průběhu a výsledků vzdělávací činnosti v mateřské škole

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci zajišťuje pět odborně kvalifikovaných učitelek s celým pracovním úvazkem, včetně ředitelky. Rozvržení jejich přímé práce u dětí je efektivní vzhledem k postupnému provozu jednotlivých tříd. Méně však vyhovovala organizaci pedagogického procesu, neboť nástupy učitelek na odpolední službu nebyly v souladu s daným režimem dne.

Jednoduchá organizační struktura vychází z principu, že všichni zaměstnanci MŠ jsou přímo podřízeni ředitelce. Ta stanovila pro plynulý chod školy jasně určující pravidla. Vybraná zástupkyně vykonává povinnosti spojené s řízením pouze v době její nepřítomnosti. Zásady provozu celého zařízení jsou srozumitelně formulovány ve školním a organizačním řádu, ale i v dalších směrnících. Zaměstnanci znají své povinnosti. Stávající informační systém odpovídá potřebám školy. Ředitelka k tomu využívá osobní jednání, nástěnky, pedagogické a provozní porady. Z jejich zápisů vyplývá, že jsou informace předávány úplně a průkazným způsobem.

Systém vedení zaměstnanců byl poznamenán konfliktní atmosférou, která v posledních letech v MŠ panovala. Ředitelka se soustředila na vzniklé spory, které svým umírněným a střízlivým přístupem průběžně řešila. I když se situace s odchodem jedné z učitelek zklidnila, do jisté míry na tuto oblast řízení rezignovala. Projevilo se to zejména v odborně-metodickém vedení, v méně časté kontrole pedagogického procesu i v nižší účinnosti přijímaných opatření. To pak zbrzdilo další rozvoj vzdělávací činnosti školy. Přesto ředitelka přistupuje ke své práci zodpovědně a věnuje jí velkou pozornost. Je otevřena diskuzi. Plní si své povinnosti a dbá na dodržování povinností i u zaměstnanců. V souladu s potřebami MŠ jim umožňuje další vzdělávání, ale jeho využití v praxi systematicky nesleduje. Práci podřízených zná, hodnotí ji věcně, diferencovaně a v souladu s vhodně stanovenými kritérii pro odměňování.

Personální podmínky vzdělávacího procesu byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ je umístěna v sídlištním areálu v účelové jednopatrové budově. K ní přiléhá z jedné strany školní zahrada, která není z hlediska zapsaného počtu dětí příliš velká. Vybavení je sice tradiční a poněkud zastaralé, ale dává dětem dostatek příležitostí k relaxaci. Terasovité členění částečně omezuje sportovní aktivity (např. míčové hry). Na spojovacím schodišti mezi terasami a u přístupových schodišť k dětským WC chybí madla, což ohrožuje bezpečnost dětí.

Ke vzdělávací činnosti jsou využívány tři dostatečně velké třídy s hernami, které slouží odpoledne k odpočinku dětí. Jejich účelné vybavení moderním nábytkem i funkční uspořádání vytvářejí podnětné prostředí pro hry. Místa určená k realizaci výtvarných činností a koutky s pracovním ponkem a dřevěným materiálem dávají velmi dobré podmínky k rozvoji manipulačních dovedností dětí. Stálá i variabilní hrací a odpočinková centra pro skupinové a individuální činnosti přispívají k uspokojování dětských zájmů. Výška židliček a stolků je přizpůsobena rozdílnému vzrůstu dětí. Prostředí tříd i ostatních prostor je vkusné a útulné, na jeho výzdobě se spolupodílejí děti svými výtvarnými pracemi. Dětská i pedagogická knihovna umístěná ve sborovně i ve třídách je dostatečně zásobena aktuální literaturou.

Vybavení hračkami, didaktickými pomůckami a technikou i různými netradičními materiály je pestré a bohaté. Jeho podstatná část je umístěna tak, že na něj děti dobře vidí a mohou si věci samostatně brát. V jedné třídě slouží pro obohacení herních aktivit počítač, který však nebyl v době inspekce dětmi využíván. Pro rozvoj pohybové zdatnosti má škola sice dostatek tělovýchovných pomůcek, ale jejich nabídka ve výchovně-vzdělávací činnosti byla malá. Pomůcky pro hudební činnosti odpovídají potřebám MŠ.

Využívání materiálního vybavení ředitelka nesleduje sice cíleně, má však o něm, vzhledem k velikosti školy, dobrý přehled. Přestože nemá vytvořen pro zlepšování materiálně-technických podmínek plán, reaguje na potřeby školy v této oblasti průběžným řešením. Vybavení zahrady je jedním z prioritních cílů.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Školní vzdělávací program (ŠVP) platný od 1. září 2003 s aktualizovanými cíli pro školní rok 2004/2005 byl zpracován dle požadavků *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání* (č.j. 14 13201-22). Vzdělávací obsah zahrnuje jak popis podmínek, tak celoročně na každý měsíc naplánovaná témata, včetně podtémat s tzv. specifickými cíli. Zaměření a priority školy, deklarované ve ŠVP sice korespondují s obecnými záměry předškolního vzdělávání, ale nějak blíže je nespecifikují ani nekonkretizují. Třídní vzdělávací programy navazují na školní tematické celky a pro potřeby jednotlivých tříd je dále rozpracovávají. Jejich pojetí však odpovídá více plánování podle dříve uplatňovaných výchovných složek, než současným přístupům ke vzdělávání. To se pak odráží i v naplňování cílů ŠVP, které jsou realizovány převážně tradičním způsobem. Kontrola a evaluace školního programu není zcela funkční, neboť má spíše potvrzovací, než zpětnovazební a analytický charakter.

Povinnou dokumentaci i dokumentaci k naplňování programu škola vede úplně a přehledně.

Zpracovaný *Režim dne* vytváří pro hry dostatečný prostor, přesto je zbytečně omezován organizovanými přechody dětí k dalším řízeným činnostem. Spontánní a řízené činnosti byly většinou v rovnováze, ale tím, že děti přicházely do MŠ později, neměly příliš možností

prostřednictvím her uplatnit svoji spontaneitu. Učitelky méně přizpůsobily nároky kladené na děti jejich individuálním schopnostem a možnostem. Pitný režim je sice zaveden, nebyl ale v důsledku malého pobízení ze strany učitelek dostatečně využíván a nevede děti k vytváření potřeby pití. Délka pobytu venku byla v době inspekce krácena. Uspokojování dětského přirozeného pohybu s využitím tělovýchovného náradí nebyla dostatečná. Odpočinek dětí zatím nevychází z jejich individuálních potřeb. Tříhodinový interval mezi podáváním jídla byl dodržen. V průběhu dne jsou však nevhodně zařazeny zájmové kroužky. V době jejich konání je dětem, které je navštěvují, pravidelně zkracován pobyt na čerstvém vzduchu.

Vnější informační systém je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání

Spontánní činnosti

Pro spontánní aktivity plánovaly učitelky především činnosti. Cíle, které při nich chtěly sledovat stanovily spíše náhodně, než promyšleně. Někdy v nich zohlednily probírané téma, jindy se soustředily na sociální dovednosti dětí. Organizačně je zařazovaly v ranních hodinách a krátce před odchodem na pobyt venku. Do her příliš nezasahovaly a cíleně je nerozvíjely. Umožňovaly však svobodný výběr v pestré nabídce hraček i činností. Děti toho přirozeně využívaly a aktivně se do her zapojovaly. Spontánně v nich uplatňovaly svoje dovednosti a fantazii. Hlavně starší děti si hrály tvořivě a se zaujetím, individuálně i ve skupinkách. K sobě navzájem se chovaly ohleduplně, ochotně si radily a pomáhaly. Ukončování herních aktivit pro všechny děti ve stejném čase však nedovolovalo individuálně a ve vlastním tempu dokončit rozdělanou činnost. Zejména násilné ukončení hry z důvodu zařazení zájmové aktivity (angličtiny) narušilo tvořivost i zaujetí těch dětí, které kroužek navštěvují. Spontánní činnosti probíhaly v příjemné a srdečné atmosféře. Vzájemné vztahy mezi dětmi i učitelkami byly přátelské a důvěryplné. Komunikace se vyznačovala otevřeností a vstřícností.

Děti byly motivovány ke spontánním činnostem nejen vhodně uspořádaným prostředím, dobrou dostupností a přehledností hraček, ale i lákavými a zajímavými pomůckami. Již méně využívaly učitelky vnitřní motivace a dětského zájmu k rozvoji situačního učení. Kladným hodnocením většinou vytvářely vhodné podmínky pro rozvoj zdravé sebedůvěry dětí. Někdy se však objevovalo zobecňující hodnocení, ojedinele i s nádechem ironie, které neposkytovalo věcnou zpětnou vazbu.

Hodnocení spontánních činností bylo velmi dobré.

Řízené činnosti

Plánování vycházelo z třídních vzdělávacích programů, v nichž chyběla větší provázanost s realitou života. Návaznost aktuálních cílů na znalosti a zkušenosti dětí nebyla příliš zřejmá. Nebrala v úvahu poznatky o dětech vycházející z pedagogické diagnostiky, jejíž zpracování je z tohoto pohledu formální a méně funkční. V řízených aktivitách se to projevilo tak, že učitelky nabízely všem dětem stejně náročné činnosti, bez ohledu na jejich věkové a individuální zvláštnosti. Používaly hlavně verbální metody, které příliš nepodporovaly samostatné myšlení i rozhodování dětí a dávaly jim méně podnětů k aktivní komunikaci. Otázky nebyly dostatečně promyšleny a k rozvíjení nápadů a souvislého vyjadřování neprovokovaly. Tím, že si však děti mohly vybrat mezi řízenými a spontánními činnostmi, měly příležitost se vrátit ke hře a realizovat se po svém. Jejich aktivita se výrazně zvýšila v případě skupinové práce, kdy učitelka uplatnila smysl pro humor, nebo nabídla činnost, která ho v sobě obsahovala. Děti pak

s chutí objevovaly logické souvislosti. Pozitivně také působilo velmi zdvořilé jednání většiny učitelek s dětmi, které jim poskytovalo vhodný model chování k napodobování.

Motivace řízených činností se vztahovala k naplánovanému týdennímu podtématu. Byla cílená, ale zájem dětí navozovala převážně vnějším způsobem. Málo se opírala o skutečné prožitky dětí. K hodnocení jejich projevů přistupovala většina učitelek pozitivně. Pouze výjimečně docházelo ke zbytečnému upozorňování či komentování nevhodného chování dítěte. Celkově však učitelky děti povzbuzovaly. Méně je vedly k sebehodnocení.

Úroveň průběhu řízených činností byla celkově posouzena jako dobrá.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj podporovala škola tím, že nabízela možnosti her na zemi, i když s menší nabídkou tělovýchovného náradí. Zvýšenou pozornost věnovala řízenému pohybu. Jeho efektivita však nebyla, vzhledem k hromadnému způsobu provádění, vždy optimální. Rozvoji jemné motoriky nebyla poskytována patřičná péče. Při zacházení s přístroji bránila jejímu procvičování, zejména u malých dětí, nadměrná velikost přístrojů. V ostatních sebeobslužných dovednostech, včetně hygienických návyků, byly děti přiměřeně samostatné. Přestože jim šly učitelky příkladem, chyběla větší důslednost při vyžadování projevů zdvořilosti od dětí. Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídala věkovým i individuálním zvláštnostem dětí. Jejich komunikační schopnosti byly na velmi dobré úrovni. Škola jim k tomu vytvářela vhodné podmínky svým bezpečným a převážně pozitivně laděným prostředím. Děti se projevovaly otevřeně a přátelsky. Starší uměly přijímat různé sociální role a dovedly přiměřeně spolupracovat. Rozvoj myšlení dětí byl podmíněn spíše pestrou nabídkou didaktického materiálu, než cílevědomě individuálním vzdělávacím působením. Při volných činnostech projevovaly děti dostatek představivosti a tvořivosti.

Průběh a výsledky vzdělávací práce školy byly s ohledem na řízené činnosti hodnoceny celkově jako dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2003, ze dne 25. září 2003*
2. *Zřizovací listina mateřské školy, Brno, Synkova 24 ze dne 29. ledna 2001*
3. *Přehled výchovné práce A., B. a C. třídy ve školním roce 2004/2005*
4. *Přehled docházky A., B. a C. třídy ve školním roce 2004/2005*
5. *Pracovní plán na školní rok 2004/2005*
6. *Záznam o dítěti pro školní rok 2004/2005*
7. *Třídní vzdělávací program pro školní rok 2004/2005*
8. *Týdenní plán pro školní rok 2004/2005*
9. *Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2003/2004 ze dne 18. srpna 2004*
10. *Školní řád ze dne 11. ledna 2005*
11. *Vnitřní předpis č. 1 o úplatě za předškolní vzdělávání dle vyhlášky č. 14/2005 Sb., ze dne 31. ledna 2005*
12. *Vnitřní předpis č. 2 o přijímání dětí do MŠ dle školského zákona č. 561/2004 Sb., ze dne 31. ledna 2005*

13. *Pracovní náplň pedagogických pracovních platné á od 1. ledna 2004*
14. *Dodatek k pracovní náplni ze dne 15. května 2004 a 23. srpna 2004*
15. *Pracovní náplň ředitelky mateřské školy ze dne 1. ledna 2004*
16. *Všeobecné směrnice ze dne 1. září 2002*
17. *Vnitřní platový předpis ze dne 1. ledna 2004*
18. *Personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovních ve školním roce 2004/2005*
19. *Rozpis služeb A., B. a C. třídy pro školní rok 2004/2005*
20. *Režim dne A., B. a C. třídy pro školní rok 2004/2005*
21. *Evidenční list pro dítě v mateřské škole A., B. a C. třídy pro školní rok 2004/2005*
22. *Rozhodnutí o přijetí do mateřské školy pro školní rok 2004/2005*
23. *Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004 Škol (MŠTM) V 1-01 ze dne 6. října 2004*
24. *Organizační řád školy pro školní rok 2004/2005*
25. *Zápisy z pedagogických a provozních porad za školní roky 2003/2004, 2004/2005*
26. *Školní vzdělávací program s platností od 1. září 2003*
27. *Třídní vzdělávací programy ve školním roce 2004/2005 ze všech tříd*
28. *Vnitřní platový předpis z 1. ledna 2004*
29. *Kriteria pro udělování nenárokových složek platu s účinností od 1. září 2004*
30. *Záznamy z hospitací za školní rok 2003/2004*
31. *Dotazníky pro rodiče dětí docházejících do naší MŠ (bez data)*
32. *Dopis s podpisem maminky z MŠ Synkova ze dne 25. listopadu 2004*
33. *Inspekční zpráva č.j 122 602-11087 ze dne 19. listopadu 2001*
34. *Protokol č.j. 122 603-11087 ze dne 19. listopadu 2001*

ZÁVĚR

Na hodnocení personálních podmínek mělo pozitivní vliv především vhodné organizační zabezpečení školy. Dále svědomitý a otevřený přístup, který vedení MŠ se smyslem pro pořádek realizuje při plnění úkolů zajišťujících celkově chod školy. Nedostatky, které se promítly i do hodnocení vzdělávacích činností, se projeví v podcenění a nedostatečném uplatňování kontrolních mechanismů.

Esteticky zařízené prostory MŠ, podnětné a funkční vybavení hračkami a pomůckami kompenzují a v konečném důsledku pozitivně ovlivňují celkové hodnocení materiálních podmínek, i když prostředí školní zahrady není zcela optimální. Její stav, na který z hlediska bezpečnosti dětí poukázala již minulá inspekční zpráva se nezměnil.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávací činnosti bylo podmíněno především úrovní řízených činností a téměř žádným jejich zlepšením od poslední inspekce. Převaha pozitiv zjištěných ve spontánních aktivitách (jejich vhodná organizace, variabilně připravené prostředí a vytvoření optimálních možností pro vzájemnou komunikaci a spolupráci dětí) nestačila vyrovnat ostatní negativní zjištění. Ta se týkala především plánování a využívání tradičních metod při řízených činnostech, které vždy neposkytovaly dostatek příležitostí

k učení prožitkovým způsobem a neumožňovaly respekt k osobnostním a individuálním předpokladům dětí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	..Vencálková Eliška, v. r.
Člen týmu	Mgr. Marie Koutná	..Mgr. Marie Koutná, v. r. ...
Člen týmu	Ludmila Čepičková	..Ludmila Čepičková, v. r....
Člen týmu	Ing. Jiří Koc	..Ing. Jiří Koc, v. r.....

V Brně dne 10. února 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce - Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:10. února 2005.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vlasta Marečková

..Vlasta Marečková, v. r.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-03-01	12-1008/05/40-986
KÚJK	2005-03-01	12-1008/05/40-986

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.